

Priznani psihoterapevtski pristopi v okviru specializacije iz klinične psihologije

(Odredba o programu specializacije iz klinične psihologije, (Uradni list RS, št. [71/13](#))

Psihoterapevtski pristop	Izvajalci	Struktura izobraževanja	Trajanje izobraževanja	Dokazilo o končanem izobraževanju	Naziv
Vedenjsko-kognitivna psihoterapija	Društvo za vedenjsko in kognitivno terapijo Slovenije (DVKT) www.drustvo-vkt.org	1.stopnja: Praktikum 1	72 ur/8 srečanj	akreditacija za kognitivno-vedenjskega terapevta po kriterijih Evropske zveze za vedenjske in kognitivne terapije (EACBT)	kognitivno-vedenjski terapevt
		2.stopnja: Praktikum 2*	420 ur (vsaj 18 mesečnih srečanj)		
		3.stopnja: Praktikum 3	200 ur supervizije 100 ur teorije in/ali raziskovalnega dela 200 ur prakse		
Psihonalitična psihoterapija	Inštitut za klinično psihologijo in psihoterapijo (IKPP) www.ikpp.si	1. stopnja*	2 leti / 204 ur (8,16 KT oz. 3 moduli)	certifikat opravljenega izobraževanja in usposabljanja iz razvojno analitične psihoterapije	psihoterapevt razvojnoanalitične usmeritve
		2. stopnja	2 leti / 204 ur (8,16 KT oz. 6 modulov) 150 ur supervizije vsaj 250 ur osebne izkušnje (enkrat tedensko)		
Psihoanalitična psihoterapija	Slovensko društvo za psihoanalitično psihoterapijo (SDPP) www.psihoanalitiki-ipa.si/	4 leta teoretičnega in kliničnega študija *dosežen kriterij ZKP: najmanj dve leti študija	400 ur klinično-teoretičnega študija 150 ur supervizije vsaj 320 ur osebne izkušnje (dvakrat tedensko)	podelitev naziva psihoanalitični psihoterapevt	psihoanalitični psihoterapevt

Skupinska analiza	Inštitut za skupinsko analizo Ljubljana (ISAL) www.isal.si	uvodni študij	1 leto / 2 semestra	diploma iz skupinske analize	skupinski analitik
		nadaljevalni študij*	2 leti /4 semestre		
		diplomski študij	2 leti / 4 semestre vsaj 240 ur osebne izkušnje v skupini (enkrat tedensko)		
Sistemska družinska psihoterapija	Inštitut za družinsko in sistemsko psihoterapijo Ljubljana (Inštitut za DSP) www.dirona.si	uvodni študij iz družinske dinamike	1 leto	listina Medicinske fakultete o zaključenem študiju družinske dinamike in sistemske družinske terapije	sistemski družinski psihoterapevt
		intermediarni študij iz družinske dinamike in uporabe sistemskih znanj v praksi*	1 leto		
		diplomski študij iz družinske dinamike in sistemske družinske terapije	2 leti		

Opomba: *opravljeno izobraževanje do supervizijske stopnje (Uradni list RS, št. [71/13](#))

MERILA IN SMERNICE ZKP ZA PRIZNAVANJE PSIHOTERAPEVTSKIH PRISTOPOV (PP) IN ŠOL (PŠ) V ZDRAVSTVU

Psihoterapija psihičnih oz. duševnih motenj (po MKB-10) je specialistična zdravstvena dejavnost, ki jo izvaja za to usposobljeni zdravstveni delavec. Trije temelji psihoterapevtskega usposabljanja so: teorija, supervizirana praksa in osebna terapevtska izkušnja.

A. PŠ mora izpolnjevati **merila za usposabljanje**, ki so izdelana na podlagi kriterijev mednarodnih psiholoških združenj (EFPA, APA). Psihoterapevtska šola mora svojim edukantom omogočiti oz. od njih zahtevati:

- **Teoretični študij:** v skupnem trajanju najmanj 7 let. Študij mora zajemati psihološke, zdravstvene, sociološke in psihoterapevtske vsebine: razvojna psihologija, teorije osebnosti, psihopatologija, teorije ocenjevanja in diagnostika, zdravstvena psihologija, terapevtske metode v zdravstvu, psihoterapevtski pristopi, nevrologija, biologija, sociologija... Pri predmetniku se je potrebno zgledovati po dodiplomskih in podiplomskih programih (klinične) psihologije, ki še v največji meri zajemajo učne vsebine potrebne za psihoterapevta. Pri priznavanju teoretičnih vsebin študentov se upoštevajo tudi vsebine univerzitetnega in specialističnega študija drugih smeri kot so medicina in specializacija iz psihiatrije. Študenti, ki niso končali univerzitetnega in specialističnega študija ustrezne smeri, morajo nadoknaditi manjkajoči del.
- **Osebna terapevtska izkušnja:** vključuje učno analizo, samoizkušnjo in druge metode, ki vključujejo elemente samorefleksije, terapije in osebne izkušnje (od 100 do 250 ur, odvisno od PP). Osebna učna izkušnja je praviloma ločena od supervizije, t.j. supervizor in terapevt za osebno izkušnjo ni ista oseba.
- **Praktično usposabljanje:** najmanj dve leti praktičnega dela v zdravstvenih institucijah pod mentorstvom – delo s pacienti s psihičnimi motnjami (pri tem se upošteva zaposlitev v zdravstvu).
- **Supervizija psihoterapevtskega dela:** najmanj 150 ur supervizije in 500 superviziranih ur psihoterapevtskega dela. Najmanj 10 zaključenih primerov v superviziji v različnih settingih (kratkotrajne – dolgotrajne terapije, diadne – partnerske – skupinske oblike).

B. Učinkovitost posameznega PP pri zdravljenju psihičnih motenj mora biti znanstveno utemeljena in priporočena kot terapija izbora s strani ustreznih nacionalnih in mednarodnih institucij (npr. NICE, APA). Po podatkih APA imajo PP kot so vedenjsko -

kognitivne terapije, sistemska – družinska terapija in psihoanalitične psihoterapije bolj ali manj empirično dokazano učinkovitost. Upoštevati je potrebno tudi vrsto motnje, ki naj bi jo zdravile. Glede na množico psihoterapevtskih oblik, ki se včasih med seboj le malo razlikujejo, se vse več raziskovalcev odloča za preučevanje specifičnih procesov v terapiji in ne več terapevtskih pristopov v celoti. Tako je npr. dokazana učinkovitost psihoterapevtskih procesov kot so diadni, partnerski in skupinski pristop (psihoterapevtska sekcija APA). Za vsak nov PP, ki ni v tej evidenci, je potrebno predložiti podatke o terapevtski učinkovitosti za zdravljenje psihičnih motenj.

C. PŠ mora zagotavljati sistem sistematičnega in kontinuiranega izobraževanja in usposabljanja s **priznanimi učitelji, supervizorji in učnimi terapevti** za izpolnjevanje pogojev iz točke A. Učitelji psihoterapevtskih učnih vsebin imajo akademski naziv z najmanj doktoratom znanosti ali so končali specialistični študij ustrezne zdravstvene smeri (klinične psihologije, psihiatrije). Supervizorji imajo mednarodno potrdilo o statusu supervizorja iz posameznega PP. Učni terapevti so mednarodno priznani terapevti posameznega PP. Usposabljanje, ki ga izvaja PŠ, vodi do nacionalno in/ali mednarodno priznanega certifikata, ki ga izda PŠ ali ustrezna institucija.

D. Usposabljanje iz posameznega PP mora biti **povezano s klinično prakso v okviru zdravstvenega sistema**. Izvajalci usposabljanja so praviloma aktivni zdravstveni delavci z najmanj 5-letnimi izkušnjami v specialistični zdravstveni dejavnosti.

VIRI

APA: <http://www.apa.org/>

APA – klinična psihologija: <http://www.div12.org/PsychologicalTreatments/index.html>

APA - psihoterapija: <http://www.divisionofpsychotherapy.org/continuing-education/task-force-on-evidence-based-therapy-relationships/conclusions-of-the-task-force/>

EABCT: <http://www.eabct.com/>

EFPA: <http://www.efpa.eu/>

NICE: <http://www.nice.org.uk/>